

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-811/14-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Salesiánské středisko volného času Don Bosco
Sídlo	Vítkovická 28, 702 00 Ostrava 1
E-mail právnické osoby	stredisko@ostrava.sdb.cz
IČO	65 468 961
Identifikátor	600 031 764
Právní forma	školská právnická osoba
Zastoupená	Mgr. Bc. Jiřím Cahou, ředitelem
Zřizovatel	Salesiánská provincie Praha Kobyliské náměstí 1000/1, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
Místo inspekční činnosti	Vítkovická 28, 702 00 Ostrava 1
Termín inspekční činnosti	14. – 16. květen 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střediskem volného času podle příslušného školního vzdělávacího programu v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Zřizovatelem Salesiánského střediska volného času Don Bosco (dále „středisko“) je Salesiánská provincie Praha. Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik střediska (jeho název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku školských právnických osob jsou v souladu se skutečností.

Posláním střediska je výchova a zájmové vzdělávání převážně romských dětí a mládeže z Ostravy, která je založena na křesťanských principech, s cílem připravit je na život ve společnosti. Ke dni inspekční činnosti středisko evidovalo 253 účastníků vzdělávání. Řada z nich navštěvovala více než jeden ze 42 aktuálně nabízených zájmových útvarů. Obvyklá provozní doba střediska je stanovena od 13:30 hodin do 18:00 hodin, případně se upravuje podle aktuálních činností.

Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) „Školní vzdělávací program Salesiánského střediska Don Bosco“, platného od 30. 4. 2013.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Středisko informuje o své vzdělávací nabídce a přijímání účastníků k zájmovému vzdělávání prostřednictvím svých webových stránek (www.ostrava.sdb.cz), sociálních sítí, spoluprací s vybranými základními školami a prezentováním své činnosti přímo ve vytypovaných zejména sociálně vyloučených lokalitách. Podle vyjádření ředitele i pedagogů vzbuzují zájem o činnost střediska také kladné reference pravidelných účastníků vzdělávání případně návštěvníků jednotlivých akcí, kteří je sdělují svým vrstevníkům a známým. Informace se však dostávají především k cílové skupině, s níž středisko pracuje, méně pronikají do povědomí širší veřejnosti.

Pedagogický sbor střediska tvoří celkem dvacet jedna pedagogických pracovníků. Sedm vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost a čtrnáct dílčí přímou pedagogickou činnost (na dohodu o provedení práce). Čtyři pedagogové nesplňují podmínky odborné kvalifikace, tři z nich si požadované vzdělání doplňují příslušným studiem. Zbývající nekvalifikovaný pedagog (bývalý reprezentant ve stolním tenisu) působí jako odborník v příslušném zájmovém útvaru pod dohledem zkušeného kvalifikovaného vedoucího.

Budova, ve které středisko sídlí, je ve vlastnictví zřizovatele, který ji pronajímá Místní komunitě Salesiánů Dona Boska a ta na základě smlouvy o podnájmu nebytových prostor tuto dále pronajímá středisku. Jedná se o převážnou část přízemí a částečně o prostory v prvním patře budovy. Středisko má k dispozici několik kluboven, hernu stolního tenisu, hudebnu, knihovnu, kuchyňku, výtvarnou dílnu, lezeckou stěnu, posilovnu, tělocvičný sál s podiem, zasedací místnost a klub upravený jako bar. Všechny prostory jsou velmi dobře vybaveny příslušnými potřebami pro jednotlivé zájmové činnosti. Další místnosti slouží jako zázemí pro zaměstnance, pedagogické pracovníky a účastníky vzdělávání nebo sklady materiálů. Venkovní sportovní aktivity probíhají na novém multifunkčním hřišti s umělým povrchem nebo dětském hřišti s prolézačkovým modulem a trampolínou. Externí činnosti se uskutečňují v pojízdném karavanu, ve kterém jsou zařízeny dva pracovní koutky včetně úložných prostor pro inventář her a učebních pomůcek.

Ředitel střediska byl jmenován do funkce od 25. 2. 2006. Splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Průběžně inovuje a koriguje vzdělávací záměry. Řídící a kontrolní pravomoci jsou delegovány i na nižší články řízení a jednotlivé pracovní sekce (pedagogická a ekonomicko-administrativní). Ředitel pověřuje osoby zodpovědné za jednotlivé činnosti střediska, pracovní úkoly jednotlivých pracovníků jsou specifikovány v náplni práce. Interpersonální vztahy jsou na příkladné úrovni. Komunikace mezi vedením a zaměstnanci probíhá především formou pravidelných pracovních porad, organizačních porad, denního osobního kontaktu nebo elektronicky. Jedenkrát za pololetí vedení střediska spolu s pedagogy vyhodnocuje svou činnost a vytváří střednědobý plán pro následující období. Celý systém řízení střediska je promyšlený, je zajištěna návaznost zpracovaných

dokumentů v oblasti plánovací, kontrolní i hodnotící. Povinná dokumentace je vedena zodpovědně, ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Vnitřní řád střediska byl v době inspekční činnosti v souladu s požadavky příslušných právních předpisů. Účastníci vzdělávání jsou průkazně poučováni o možných rizicích a úrazech. Ve všech prostorách, ve kterých probíhá zájmové vzdělávání, jsou umístěny informační materiály se srozumitelně formulovanými pravidly chování a řády jednotlivých kluboven.

Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá dle aktuálních potřeb a priorit střediska. V uplynulém období bylo zaměřeno na doplnění kvalifikačních předpokladů a práci s dětmi předškolního věku ze sociálně vyloučených lokalit.

Finanční předpoklady střediska byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za rok 2013 a zdrojů financování v roce 2014 k termínu inspekční činnosti. Středisko v hodnoceném období hospodařilo s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a s běžným provozem střediska a na rozvojový program, neinvestičními účelovými dotacemi z rozpočtu Statutárního města Ostrava, příspěvky z Nadace pro radost, vlastními zdroji a s finančními dary. Dotace ze státního rozpočtu v roce 2013 tvořily 91 % z celkových neinvestičních výdajů a byly v rozhodující míře použity na mzdy, ostatní platby za provedenou práci, související zákonné odvody, učební pomůcky a školení a vzdělávání včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Uvedené výdaje na ostatní platby za provedenou práci byly dofinancovány ze Statutárního města Ostrava. Účelové neinvestiční dotace středisko obdrželo v rámci rozvojového programu vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na podporu integrace romské komunity. Vznikl tak projekt „Oratoř na ulici“, který nabízí předškolním romským dětem, přímo v lokalitách kde bydlí, pravidelnou pedagogickou činnost se zaměřením na jejich úspěšný vstup do školy. Na stejný projekt středisko získalo dotaci i v roce 2014. Z dotací Statutárního města Ostrava byly hrazeny kroužky a další aktivity pro děti a mládež střediska. Vlastními prostředky byla úplata za vstupní celoroční registraci účastníků a tržby za pořádání různých akcí a táborů pro děti a mládež. Získané finanční dary včetně příspěvku z Nadace pro radost byly využity na činnost střediska.

Finanční zdroje, které mělo středisko ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení ŠVP. Středisko vhodně využívalo účelových dotací a dalších příspěvků k financování potřeb souvisejících s výchovou a vzděláváním. Podmínky k realizaci ŠVP jsou na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Středisko pracuje podle výše uvedeného ŠVP pro zájmové vzdělávání, který je plně v souladu s příslušným ustanovením právního předpisu. Hlavním cílem ŠVP je přispívat k utváření návyků, postojů a názorů účastníků zájmového vzdělávání, kteří většinou pocházejí z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním zázemím, a zvýšit jejich naději na dobrý budoucí život v souladu s obecně uznávanými křesťanskými hodnotami.

Hlavní aktivity střediska se člení na interní, externí a příležitostné. V rámci interní činnosti se jedná o programy Doučování, Oratoř (otevřený klub) a Kroužky. Doučování se uskutečňuje denně mimo středu, obvykle v rozsahu do 45 minut. Po něm následuje Oratoř, která nabízí možnost věnovat se volným činnostem odpovídajícím věku a zájmu účastníků vzdělávání. Od 15:00 do 17:00 hodin probíhají Kroužky - pravidelná systematická řízená činnost ve skupině vrstevníků. Jejich pestrá nabídka umožňuje

účastníkům vzdělávání zvolit si obor činnosti dle individuálních zálib. Duchovním prvkem pobytu ve středisku je krátké společné setkání v klubovně tzv. „Večerní slůvko“. Externí činnost představuje program Oratoř na ulici, který spočívá ve výjezdech karavanu do sociálně vyloučených lokalit s cílem zlepšit připravenost především dětí předškolního věku na povinnou školní docházku a nabídnout dětem a mládeži možnosti smysluplného využívání volného času v těchto oblastech. Příležitostná činnost zahrnuje letní tábory, víkendové pobyty, výlety sportovní turnaje a kulturní akce. Další programy Animátoři a Praktikanti jsou zaměřené na přípravu spolupracovníků z řad studentů a budoucích pedagogů nebo sociálních pracovníků. Všechny programy prostupují základní myšlenky křesťanských hodnot.

Prevence rizikového chování vychází z poslání střediska, náplně jeho činnosti a důsledného vyžadování dodržování stanovených pravidel chování účastníků vzdělávání. Na její realizaci se podílejí všichni zaměstnanci střediska. Často řešeným problémem je značná fluktuace účastníků a nepravidelnost v docházce. Vhodnou motivací ke zlepšení stavu jsou fiktivní peníze (tzv. Zefíriny) přidělované za pravidelnou účast, spolehlivost a dodržování pravidel. Účastníci mohou touto měnou následně uhradit například část nákladů na akce pořádané střediskem nebo si nakupovat drobné upomínkové předměty. Tento způsob současně praktickým způsobem přispívá k rozvíjení základní finanční gramotnosti jednotlivých účastníků.

Sledování průběhu vzdělávání se uskutečnilo v klíčových aktivitách střediska. Ve spontánních činnostech v Oratoři (otevřeném klubu) si účastníci volili způsob zábavy dle vlastního rozhodnutí. Využívali vybavení střediska (stolní fotbal, stolní tenis, air hokej), diskutovali ve skupinkách a hráli na hudební nástroje. Velmi zodpovědně byl organizován trénink v kroužku malé kopané. Doučování zaměřené na procvičování psaní, rozvoj čtenářské gramotnosti, komunikaci a rozšiřování slovní zásoby probíhalo individuální formou s využíváním vhodných výukových materiálů a didaktických pomůcek. Inspekční hospitace proběhla také v externí aktivitě při výjezdu karavanu do jedné ze sociálně vyloučených lokalit. Dvě pedagogické pracovnice systematicky rozvíjely u dětí předškolního věku základní sociální schopnosti a dovednosti potřebné k úspěšnému zahájení školní docházky. Přímým pozorováním bylo zjištěno, že středisko prostřednictvím svých vhodně volených pedagogických postupů naplňuje stanovené klíčové kompetence vymezené v ŠVP. Vztahy mezi účastníky vzdělávání a pedagogy byly v rovině vzájemného respektu a porozumění.

Poskytované zájmové vzdělávání odpovídá potřebám přijatých účastníků, významně podporuje rozvoj jejich základních vědomostí, dovedností, schopností a dodržování společenských pravidel. Spontánní i řízené činnosti jsou vedeny v příznivé atmosféře. Průběh zájmového vzdělávání směřuje k naplnění principů stanovených v ŠVP a je na požadované úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky práce střediska jsou patrné ve všech okruzích činnosti. Jedná se zejména o podchycení mládeže ohrožené rizikovými faktory, jejich motivaci k účelnému využívání volného času a příležitost pobytu v příznivém prostředí. Významná je zásluha o osobnostní rozvoj dětí předškolního věku při pravidelné přípravě zaměřené na zvládnutí základních dovedností. Výjezdové aktivity do sociálně vyloučených lokalit rovněž poskytují dětem množství různorodých podnětů nezbytných pro vytváření základů klíčových kompetencí. Systematické doučování některých žáků základního vzdělávání zlepšuje jejich schopnost

plnit požadavky spojené s plněním školní docházky. Dosažené pokroky dokumentují vedená portfolia.

Dlouhodobě úspěšní jsou účastníci vzdělávání ve sportovních soutěžích. Při středisku působí Oddíl stolního tenisu Don Bosco, hrající na úrovni okresního přeboru mužů. Jeho hráči středisko pravidelně reprezentují např. na Mezinárodních salesiánských hrách. Obdobné výsledky dosahují účastníci zájmového útvaru Malá kopaná. Na slavnostních akademiích nebo oslavách Dne Romů příležitostně vystupují taneční kroužky a hudební skupina střediska. Do loňského školního roku aktivně působil divadelní kroužek. Pozitivní zpětnou vazbu poskytují středisku i bývalí klienti, kteří se do něj rádi vracejí a přihlašují k zájmovému vzdělávání své děti. Přehled výsledků činnosti je každoročně zveřejněn ve výroční zprávě.

Středisku se daří podchytit část dětí a žáků ze sociálně vyloučených lokalit a rozvíjet jejich individuální zájmy. Systematicky sleduje a vyhodnocuje jejich celkovou úspěšnost v realizovaných aktivitách. Vytváří podmínky pro zodpovědnou přípravu na přechod do odpovídajících stupňů vzdělávání. Sledovaná oblast odpovídá požadované úrovni.

Závěry

Činnost střediska je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku školských právnických osob. Středisko dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu k zájmovému vzdělávání. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je v souladu s příslušným ustanovením právního předpisu. V oblasti hodnocení výsledků vzdělávání středisko sleduje a vyhodnocuje úspěšnost realizovaných aktivit. Středisko vytváří podmínky pro zdravý vývoj dětí a mládeže, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Středisko určuje priority podle svých rozpočtových možností. Materiální podmínky a finanční zdroje, které mělo ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení realizovaného školního vzdělávacího programu. Vzdělávací strategie pedagogů jsou promyšlené, umožňují komplexní rozvíjení klíčových kompetencí účastníků vzdělávání stanovených ve vlastním ŠVP v rozsahu jejich individuálních možností a potřeb. Příznivá atmosféra ve sledovaných činnostech a dílčí dosažené úspěchy jsou dokladem úspěšného působení střediska.

Silnou stránkou střediska je:

- velmi dobré materiální vybavení,
- kvalita interpersonálních vztahů a způsob vzájemné komunikace s partnery,
- terénní práce v sociálně vyloučených lokalitách,
- přístup a způsob práce pedagogických pracovníků k účastníkům vzdělávání,
- příjemné a motivující prostředí.

Česká školní inspekce doporučuje:

- rozšířit způsoby prezentace činnosti střediska široké ostravské veřejnosti.

Od poslední inspekce došlo:

- ke změně vedení a přirozené obměně pedagogických pracovníků,
- zlepšení odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků,
- ke zlepšení materiálních podmínek,
- ke změně systému terénní práce v sociálně vyloučených lokalitách.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školské právnické osoby Salesiánské středisko Don Bosco, č.j. 71/2006, vydaná Salesiánskou provincií Praha dne 25. 2. 2006
2. Rozhodnutí MŠMT o zápis změny v údajích zapsaných v rejstříku školských právnických osob čj. MSMT - 48957/2013-2, ze dne 18. 2. 2014
3. Výpis z rejstříku školských právnických osob
4. Školní vzdělávací program Salesiánského střediska volného času Don Bosco, platný od 30. 4. 2013
5. Jmenování statutárního orgánu – ředitele školské právnické osoby: Salesiánské středisko volného času Don Bosco, č.j. 75/2006, vydané Salesiánskou provincií Praha dne 25. 2. 2006
6. Výkaz Z 15-01 o činnosti střediska volného času podle stavu k 31. 10. 2013
7. Vnitřní řád, ze dne 1. 9. 2013
8. Řády kluboven
9. Organizační řád, ze dne 22. 4. 2008
10. Organizační směrnice - bezpečnost při činnostech s dětmi a mládeží, z ledna 2012
11. Plán činnosti Salesiánského střediska volného času Don Bosco na školní rok 2013/2014
12. Výroční zpráva za školní rok 2012/2013
13. Deníky kroužků vedené ve školním roce 2013/2014
14. Evidence účastníků zájmového vzdělávání vedená v elektronické podobě
15. Rozvrh činnosti zájmových útvarů ve školním roce 2013/2014
16. Zápisy z porad pedagogických pracovníků
17. Hodnocení plnění plánu činnosti
18. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků střediska
19. Kniha školních úrazů (děti a mládež), vedená od školního roku 2012/2013
20. Přípis Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy: Rozhodnutí o poskytnutí dotace na rok 2013 čj. MŠMT 3672-97/2013, ze dne 7. 2. 2013
21. Výkaz zisku a ztráty pro nevýdělečné organizace v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2013, ze dne 5. 2. 2014

22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých církevním školám (školskému zařízení) v roce 2013, ze dne 3. 2. 2014
23. Obratová předvaha – státní rozpočet a obratová předvaha – kompletní za rok 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčíčová v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

V Opavě 30. 5. 2014

Datum a podpis ředitele střediska potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Bc. Jiří Caha, ředitel střediska

Mgr. Bc. Jiří Caha

V Ostravě 4. 6. 2014

Připomínky ředitele střediska

20. 6. 2014

Připomínky nebyly podány.